

สารแพทยศาสตรศึกษา มอ.

PSU Medical Education Newsletter

ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 เดือนกรกฎาคม-กันยายน 2547

Vol.11 No.3 July-September 2004

CONTENTS

สารบัญ

2 ปรัชญาและคุณค่าการจัดการศึกษาแพทยศาสตร์ (PSU Philosophy and Values in Medical Education)

3 งานวิจัยด้านแพทยศาสตรศึกษา

- ▶ การอภิปรายผู้ป่วยกรณีศึกษา เรื่อง ภาวะฉุกเฉินทางออร์โธปิดิกส์ผ่านทางห้องเรียนเสมือนบนระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Web-based Case Discussion via Virtual Classroom for Orthopaedic Emergency)
- ▶ Attitudes Towards Psychiatry of Medical Students who Learned in a New Curriculum

4 งานวิจัยด้านแพทยศาสตรศึกษา

- ▶ ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาการส่งเสริมและธำรงสุขภาพ
- ▶ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

5 e-learning : Virtual Classroom (3)

6 แลกเปลี่ยนชม Overseas Conference.

EDITORIAL

บทบรรณาธิการ

ฉบับนี้เปิดตัวด้วยปรัชญาและคุณค่าการจัดการศึกษาแพทยศาสตร์ (PSU Philosophy and Values in Medical Education) ซึ่งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติด้านการเรียนการสอนต่อไป

นอกจากนี้ ยังได้นำเสนอบทคัดย่อผลงานวิจัยด้านแพทยศาสตรศึกษาอีก 4 เรื่องด้วยกัน ได้แก่ เรื่องการอภิปรายผู้ป่วยกรณีศึกษา เรื่องภาวะฉุกเฉินทางออร์โธปิดิกส์ผ่านทางห้องเรียนเสมือนบนระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Web-based Case Discussion via Virtual Classroom for Orthopaedic Emergency), Attitudes Towards Psychiatry of Medical Students who Learned in a New Curriculum, ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาการส่งเสริมและธำรงสุขภาพ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ทางด้านสื่อการเรียนรู้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ สิทธิโชค อนันตเสวี ยังคงมีบทความเรื่อง e-learning : Virtual Classroom มาแนะนำเป็นตอนที่ 3 ติดตามอ่านรายละเอียดกันได้ภายในฉบับนี้ค่ะ

สุดท้ายนี้ผู้อ่านท่านใดมีความประสงค์จะเผยแพร่ความรู้หรือบทความด้านแพทยศาสตรศึกษาที่น่าสนใจ กองบรรณาธิการยินดีรับบทความของท่านตลอดเวลา พบกันใหม่ในฉบับหน้าค่ะ
สวัสดิ์ค่ะ

ปรัชญาและคุณค่าการจัดการศึกษาแพทยศาสตร์ (PSU Philosophy and Values in Medical Education)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ (Learning-centered education)

คณะแพทยศาสตร์มุ่งมั่นที่จะจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักศึกษาทุกคนมีความรู้ความสามารถ คุณธรรมและจริยธรรม ตามมาตรฐานวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งเสริมความใฝ่รู้และความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความแตกต่าง และศักยภาพของนักศึกษา มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อม ณ จุดเปลี่ยนแต่ละช่วงการศึกษา มีกระบวนการประเมินผลที่ใช้วัดความก้าวหน้าและสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้ และเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน.

การจัดการศึกษาเชิงบูรณาการโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Integrated problem-based education)

คณะแพทยศาสตร์มุ่งเน้นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการทั้งในแนวราบ และแนวตั้งของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานและวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก โดยใช้ปัญหาของผู้ป่วยเป็นฐาน.

การจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นชุมชน (Community-oriented education)

คณะแพทยศาสตร์มุ่งเน้นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าใจชุมชนแบบองค์รวม ตระหนักถึงบทบาทของแพทย์ต่อชุมชน และสามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านสุขภาพของชุมชน โดยให้นักศึกษามีโอกาสสัมผัสและเรียนรู้ชุมชนตั้งแต่วาระเริ่มแรกของหลักสูตร และให้ชุมชนมีบทบาทร่วมในการจัดการศึกษา.

การจัดการศึกษาเชิงประจักษ์ (Evidence-based education)

คณะแพทยศาสตร์มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษา โดยประยุกต์ใช้หลักฐานจากงานวิจัยทางการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบท รวมถึงมีการวัดวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด.

การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนการสอน (Technology supported learning and teaching)

คณะแพทยศาสตร์มุ่งหมายที่จะพัฒนาและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย ตลอดจนนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน โดยมีการทบทวนคุณภาพและติดตามความก้าวหน้าของการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เพื่อสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้ที่ดีขึ้น.

การให้คุณค่าต่ออาจารย์และบุคลากร (Valuing faculty, staff and partners)

คณะแพทยศาสตร์ให้ความสำคัญต่ออาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนด้านการศึกษาทั้งภายในและภายนอก เน้นการพัฒนาให้สามารถปฏิบัติภารกิจด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความก้าวหน้าและมีความสุข ทั้งนี้กำหนดให้มีระบบการประเมินและสร้างแรงจูงใจ โดยให้ผลตอบแทนไม่น้อยกว่าภารกิจด้านอื่น.

“ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้จัดสัมมนา คณะอนุกรรมการวิชาการ เมื่อวันที่ 19-20 เมษายน 2547 ณ โรงแรมธรรมรินทร์ธนา จังหวัดตรัง เพื่อทบทวนหน้าที่และภารกิจกำหนดการดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหารการศึกษา กำหนดนโยบายหลักและทิศทางการจัดการเรียนการสอนของคณะ ควบคู่ไปกับแผนปฏิบัติการพัฒนาคณะแพทยศาสตร์ พ.ศ. 2544-2549 และแผนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสนับสนุนทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายสนับสนุนทางวิชาการทุกระดับมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายในการพัฒนาคณะแพทยศาสตร์ ให้เป็นคณะแพทยศาสตร์ชั้นนำของประเทศ ในปี 2550 จากการประชุมดังกล่าวได้ข้อสรุปเป็นปรัชญาและคุณค่าการจัดการศึกษาแพทยศาสตร์ ซึ่งจะยึดถือเป็นแนวปฏิบัติของคณะแพทยศาสตร์ต่อไป. ”

การอภิปรายผู้ป่วยกรณีศึกษา

เรื่อง ภาวะฉุกเฉินทางออร์โธปิดิกส์

ผ่านทางห้องเรียนเสมือนบนระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์
(Web-based case discussion via virtual classroom for
orthopaedic emergency)

สิทธิโชค อนันตเสรี¹, ศรีรัตน์ พึ่งทศธรรม², สาทิพย์ ทองนวล²
¹ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์, ²งานแพทยศาสตรศึกษา
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอน การ
อภิปรายผู้ป่วยกรณีศึกษาโดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และ
ระบบบริหารจัดการรายวิชาของ MOODLE (Modular Object
Oriented Dynamic Learning Environment) และสำรวจ
ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้

แบบวิจัย : เชิงพรรณนา

ประชากรการศึกษา : นักศึกษาแพทย์ ชั้นปีที่ 5 รายวิชาเวชศาสตร์
ฉุกเฉินและอุบัติเหตุ ปีการศึกษา 2546 จำนวน 57 คน

วิธีการศึกษา : จัดให้นักศึกษาแพทย์อภิปรายผู้ป่วยตัวอย่างที่มี
ปัญหาการบาดเจ็บของระบบกระดูกและข้อ บนห้องเรียนเสมือนโดยใช้
ระบบ MOODLE และมีอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะประเด็นการอภิปราย
ผ่านทางระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หลังจากสิ้นสุดการเรียน
การสอนได้สำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ต่อการเรียน
รูปแบบนี้โดยการตอบแบบสอบถาม ตัวเลือก 5 ระดับ และ
แบบปลายเปิด

ผลการศึกษา : นักศึกษาแพทย์ทุกคนเข้ามาศึกษาในห้องเรียน
เสมือนที่จัดขึ้นและ 52 คน (ร้อยละ 91) มีส่วนร่วมในการอภิปราย
ผู้ป่วยตัวอย่างเวลาเฉลี่ยในการเข้ามาศึกษาคือ 425 นาที
(ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 527, พิสัย 34-2899 นาที) นักศึกษาแพทย์
มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมเฉลี่ย 4.63
(ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52, พิสัย 3 - 5)

สรุป : วิธีการจัดการเรียนการสอนการอภิปรายผู้ป่วยกรณีศึกษา
โดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถเพิ่มพูน
ความรู้ให้แก่นักศึกษาได้ อาจารย์ผู้สอนจะมีความสำคัญอย่างมาก
ในการกระตุ้นนักศึกษาให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนักศึกษา
ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการสอนในรูปแบบนี้.

Attitudes Towards Psychiatry of

Medical Students

who Learned in a New Curriculum

Pichet Udomratn, Chutchadaporn Sripattanapiboon, Jiraporn
Petpan Department of Psychiatry, Faculty of Medicine, Prince
of Songkla University.

Introduction : Our medical school has begun to reform the
medical education curriculum so that psychiatry is no longer
taught as a separate discipline but students learn psychiatry
integrated with other subjects in various blocks. Therefore,
concerns about the attitudes of medical students should be
addressed.

Objective : To compare attitudes towards psychiatry in the
sixth year medical students who were the first batch to learn
in the new integrated curriculum, before and after their rotation.

Method : Attitudes towards psychiatry questionnaires (ATP-
30) were given to students two times, on the first and the last
day of their rotation. Data are presented in percentages,
means, and standard deviation. Statistical comparisons were
undertaken using SPSS.

Results : Most students (54.7%) were female with a mean
age of 23.67 years. Their attitudes toward psychiatry were
generally positive both before and after rotation. But after
rotation the total ATP-30 scores and the other 2 subgroups
(attitude towards psychiatry and psychiatrists, attitude towards
psychiatry teaching and knowledge) were significantly higher
than before rotation ($p = .010, .039, .001$ respectively). The
total ATP - 30 scores of the female students were
significantly higher after rotation ($p=.018$). There was a
tendency for medical students to agree to the item "I would
like to be a psychiatrist" rather than choosing strongly
disagree after completing their clerkship.

Conclusion : There was a significant change in attitudes of
medical students towards psychiatry after their clerkship ,
which may be due to the effect of learning experiences of
the sixth year students. Further research is needed to evaluate
their attitudes from when they just begin their general studies
in the first year and follow up these attitudes periodically
when they learn in pre-clinical and clinical levels.

งานวิจัยด้านแพทยศาสตรศึกษา

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัด

การเรียนการสอนวิชาการส่งเสริมและบำรุงสุขภาพ

อุไรวรรณ พัฒนสัตยวงศ์¹, ดุจเดือน ชินเจริญทรัพย์¹, จุฬาลักษณ์
เรืองณรงค์², จิราภรณ์ เพ็ชรพรรณ¹

¹ภาควิชาจิตเวชศาสตร์, ²หน่วยทะเบียนและประเมินผล
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4
ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมและต่อรูปแบบการเรียน
การสอนและเนื้อหาของรายวิชาการส่งเสริมและบำรุงสุขภาพ ใน
หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประชากรที่ศึกษา : นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2544-
2546 จำนวน 245 คน

วิธีการศึกษา : ใช้แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1
ประเมิน ความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอน และเนื้อหา
ที่ได้รับจากรูปแบบการเรียนการสอนนั้น ๆ โดยให้คะแนน 1-5
ตอนที่ 2 ประเมินการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวม คะแนน 1-10

ผลการศึกษา : นักศึกษาพึงพอใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอน
เชิงปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.14 และพึงพอใจ
รูปแบบการเรียนการสอนอื่น ๆ ในระดับมากดังนี้ การดูงาน
การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การบรรยายและการอภิปรายหมู่
มีค่าเฉลี่ย 3.81, 3.74, 3.71 และ 3.67 ตามลำดับ นักศึกษา
พึงพอใจเนื้อหาที่ได้จากการเรียนเชิงปฏิบัติการมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย
4.12 ส่วนเนื้อหาที่ได้จากรูปแบบการเรียนการสอนอื่น ๆ อยู่ใน
ระดับมากดังนี้ การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การอภิปรายหมู่
การดูงาน การบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 3.77, 3.73, 3.72 และ 3.70
ตามลำดับ สำหรับความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน
ในภาพรวม ประเด็นที่อยู่ในระดับมากคือ เรื่องที่จัดสอน
เหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง การสอนกระตุ้นให้
นักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง กิจกรรมการสอน
สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ย 7.57, 7.16 และ 7.05
ตามลำดับ ส่วนประเด็นที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง คือ การสอน
เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทราบวัตถุประสงค์และขอบเขตของรายวิชา
อย่างชัดเจน ได้รับทักษะ และความรู้ที่เพียงพอ วัตถุประสงค์
การสอนเหมาะสมกับชั้นปีที่ 4 เวลาเรียนเหมาะสม สื่อการสอน
เหมาะสมและเพียงพอ

สรุป : นักศึกษาพึงพอใจการเรียนเชิงปฏิบัติการ และเนื้อหาที่
รับจากการสอนดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุดส่วนรูปแบบการสอน
อื่น ๆ และเนื้อหาที่ได้รับในระดับมาก สำหรับความเห็นต่อการจัด
การเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก.

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อัษฎาพร แก้วทงนงค์, อานุกาญ เลชะกุล, สิทธิโชค อนันตเสวี
งานแพทยศาสตรศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาความสามารถ ความถี่ ความคิดเห็นและ
ความต้องการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาแพทย์

แบบวิจัย : เชิงพรรณนาชนิดตัดขวาง

ประชากรการศึกษา : นักศึกษาแพทย์ ปีการศึกษา 2546 ชั้นปีที่ 1, 2,
3, 4, 5 และ 6 จำนวน 119, 122, 135, 69, 114 และ 97 คน ตาม
ลำดับ รวม 656 คน

วิธีการ : สอบถามข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ชนิดแบบสำรวจรายการ
และตัวเลือก 5 ระดับ

ผลการศึกษา : นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 70 มีความสามารถในการ
พิมพ์ในระดับพื้นฐาน และในชั้นปีที่สูงขึ้นสามารถใช้ได้อย่างชำนาญ
(ร้อยละ 37-44) นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 38-55) สามารถใช้
โปรแกรมงานพิมพ์ อินเทอร์เน็ต e-mail และค้นหาข้อมูลทั่วไปผ่านเว็บ
ได้อย่างชำนาญ แต่ใช้โปรแกรมสำหรับการคำนวณ และการค้นหาข้อมูล
ผ่านฐานข้อมูลทางการแพทย์ได้ในระดับพื้นฐาน (ร้อยละ 44-68)
นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 3 และ 4 (ร้อยละ 50-55) สามารถใช้โปรแกรม
การนำเสนอข้อมูลได้ในระดับพื้นฐาน ขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2, 5 และ
6 ร้อยละ 46-54 ใช้ได้อย่างชำนาญ นักศึกษาร้อยละ 53-73 ไม่มี
ทักษะในการใช้โปรแกรมคำนวณด้านสถิติ ยกเว้นนักศึกษาชั้นปีที่ 1
ร้อยละ 40 และ ชั้นปีที่ 5 ร้อยละ 73 สามารถใช้ได้ในระดับพื้นฐาน
นักศึกษาร้อยละ 39-84 ใช้โปรแกรมงานคำนวณงานนำเสนอข้อมูล
และการค้นหาข้อมูลผ่านฐานข้อมูลทางการแพทย์ <2 ชม./สัปดาห์
ร้อยละ 48-61 ใช้โปรแกรมการพิมพ์ <3 ชม./สัปดาห์ ร้อยละ 46-70
ใช้อินเทอร์เน็ต และค้นหาข้อมูลผ่านเว็บ 2-15 ชม./สัปดาห์ ร้อยละ
51-78 ใช้ e-mail ทุกสัปดาห์ ยกเว้นชั้นปีที่ 5 และ 6 ใช้เดือนละ
1-2 ครั้ง ร้อยละ 35 และ 47 ตามลำดับ นักศึกษามีความคิดเห็นว่า
เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญต่อการเรียนแพทย์ ต่อการปฏิบัติ
งาน และต้องการฝึกทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมาก
และมากที่สุด (พิสัย 4.14-4.62) คณะให้ความสำคัญและจัดเตรียม
ความพร้อมของอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก
(พิสัย 3.69-4.37) ส่วนการเตรียมความพร้อมด้านทักษะการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศให้กับนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก
(พิสัย 3.29-3.94)

สรุป : นักศึกษาส่วนใหญ่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ
เห็นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสำคัญต่อการเรียนแพทย์และ
การฝึกปฏิบัติ นักศึกษามีความพร้อมต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ
มาประยุกต์ใช้ในการเรียน และข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้คณะสามารถ
วางแผนสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
การเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น.

การจัดทำ Virtual Classroom คือการสร้างสภาวะแวดล้อมการเรียนการสอน โดยใช้โปรแกรมระบบบริหารจัดการรายวิชา หรือที่นิยมเรียกกันว่า LMS (Learning Management System) เป็นสื่อกลางสำหรับติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์และนักศึกษา หรือระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง การจัดการเรียนรู้ใน virtual classroom ควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆดังต่อไปนี้

1 มีวัตถุประสงค์การเรียนการสอนที่ชัดเจน
การจัดการเรียนการสอนที่จัดทำใน virtual classroom จะต้อง มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเช่นเดียวกับการสอนในชั้นเรียน โดยจะเป็นความรู้ด้านเนื้อหาเป็นหลัก ความรู้ด้านทักษะจะไม่สามารถเรียนรู้ผ่านทางนี้ได้ ดังนั้นการใช้ virtual classroom ในการเรียนของคณะแพทยศาสตร์ เป็นสื่อหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ด้านเนื้อหาให้แก่นักศึกษาแพทย์.

2 การออกแบบบทเรียนที่เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา
บทเรียนที่ออกแบบและสร้างขึ้นมามีส่วนหนึ่งที่เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา หรือนักศึกษากับนักศึกษา ซึ่งจะทำให้ virtual classroom เป็นมากกว่าแหล่งข้อมูลเพียงอย่างเดียว ข้อดีของการจัดกิจกรรมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ดังกล่าว คือ นักศึกษาจะรู้สึกกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้มากขึ้น และอาจารย์สามารถประเมินการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ LMS ที่คณะแพทยศาสตร์นำมาใช้ยังสามารถสร้างแบบทดสอบได้หลายรูปแบบ เหมาะที่จะนำมาใช้เป็นสื่อให้นักศึกษาประเมินความรู้ตนเอง.

3 อาจารย์ทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ (facilitator)
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน virtual classroom อาจารย์จะมีบทบาทอย่างมากที่จะเป็นผู้กระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดกระบวนการการเรียนรู้ของนักศึกษา จะขอยกตัวอย่างเช่น การจัดการอภิปรายผู้ป่วยกรณีศึกษา อาจารย์จะเป็นผู้ตั้งโจทย์ปัญหาผู้ป่วยให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการอภิปราย และต้องทำหน้าที่กระตุ้น โดยการตั้งคำถามเป็นระยะๆ ของการอภิปราย กระบวนการเรียนรู้แบบนี้ จะส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาของผู้ป่วยอย่างเป็นลำดับขั้นตอน.

4 อาจารย์ควรรักษาวินัยในการตอบสนองกลับ (feedback) อย่างเคร่งครัด
ถ้าบทเรียนได้รับการออกแบบมีลักษณะเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้น อาจารย์ควรรักษาวินัยในการตอบสนองกลับอย่างเคร่งครัดตามเวลาที่กำหนด เพราะจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้นักศึกษาติดตามบทเรียนอย่างต่อเนื่อง หากการตอบสนองล่าช้าเกินไป หรือไม่มีการตอบสนองจากอาจารย์ จะทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่ายและอาจจะเลิกติดตามการเรียนในที่สุด นอกจากนี้การตอบกลับอย่างสม่ำเสมอของอาจารย์จะทำให้นักศึกษามีความรู้สึกว่ามีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์เพิ่มมากขึ้น.

ทำงานเป็นทีมเพื่อกระบวนการเรียนรู้ใน virtual classroom
5 สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ใน virtual classroom ควรมีลักษณะการร่วมมือวางแผน การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่รับผิดชอบในรายวิชานั้น และนักศึกษาทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมมีความรับผิดชอบต่อการสร้างองค์ความรู้ของชั้นเรียน.

สื่อการเรียนรู้ควรได้รับการดัดแปลงให้เกิดความเหมาะสมต่อการเรียนใน virtual classroom
6 สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ จากชั้นเรียนปกติที่นำมาไว้ใน virtual classroom ควรได้รับการดัดแปลงให้เกิดความเหมาะสมต่อการเรียนรู้ให้มากที่สุด เช่น PowerPoint ที่ใช้ในชั้นเรียนจะเป็นสื่อประกอบการสอนแบบบรรยายของอาจารย์ ส่วน PowerPoint ที่จะนำมาเป็นแหล่งข้อมูลใน virtual classroom ควรจะต้องมีการดัดแปลงให้มีความเข้าใจในเนื้อหาได้ แม้ไม่มีคำบรรยาย.

เทคโนโลยีที่นำมาใช้ไม่มีมีความจำเป็นต้องซับซ้อนมาก
7 การใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่จะต้องให้หน่วยความจำมาก อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการใช้งานผ่านทางระบบเครือข่ายที่มีอยู่ ดังนั้นโปรแกรมที่นำมาใช้ในการสร้างบทเรียนไม่มีความจำเป็นต้องมีความซับซ้อนมาก เพียงแต่ให้มีความเหมาะสมกับปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ ที่มีอยู่และสามารถออกแบบใช้ในการเรียนการสอนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ก็เพียงพอแล้ว.

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบ virtual classroom ควรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน การออกแบบการสอนควรมีส่วนหนึ่งเป็นกิจกรรมที่มีทีมอาจารย์ทำหน้าที่เป็น facilitator การวางแผนออกแบบการจัดการเรียนการสอน ควรคำนึงว่ามีความเหมาะสมกับโปรแกรม LMS ที่นำมาใช้ และปัจจัยพื้นฐานของระบบเครือข่ายที่มีอยู่ สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ จากชั้นเรียนปกติที่นำมาไว้ใน virtual classroom ควรได้รับการดัดแปลงให้เกิดความเหมาะสมต่อการเรียนรู้

แขกเยี่ยมชมชม

คณะเศรษฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เมื่อวันที่ 26 และ 30 กรกฎาคม 2547 คณะอาจารย์จากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 4 ท่าน ได้มาดูงานการเรียนการสอนแบบ PBL ของคณะแพทยศาสตร์ โดยได้เข้าร่วมสังเกตการณ์กลุ่มย่อยในกิจกรรม Group Activity I และ Group Activity II ■

Yunnan University

of Traditional Chinese Medicine

บุคลากรและนักศึกษาจาก Yunnan University of Traditional Chinese Medicine จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 15 คน ได้เดินทางมาเยือนคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างวันที่ 17-26 สิงหาคม 2547 และได้มาเยี่ยมชมงานแพทยศาสตร์ศึกษา ห้องพิพิธภัณฑ์กายวิภาคศาสตร์ สังเกตการณ์การเรียนกลุ่มย่อยแบบ PBL ของนักศึกษาแพทย์ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิง มยุรี วิศนานุกร รองคณบดีฝ่ายแพทย-ศาสตร์ศึกษา รองศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ พิรัชวิสุทธิ์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และ รองศาสตราจารย์นายแพทย์เกษม แก้วอิม ผู้เชี่ยวชาญประจำห้องพิพิธภัณฑ์กายวิภาค - ศาสตร์ให้การต้อนรับ ■

VERSEAS CONFERENCE IN MEDICAL EDUCATION

The Second Medical Education Colloquium

International Medical University, Kuala Lumpur

26 - 28 JANUARY 2005

Distributed Learning : a Paradigm Shift in Medical Education

The International Medical University is planning to hold the Second Medical Education Colloquium in IMU, Bukit Jalil on 27 - 28 January 2005. Several pre-conference workshops will be conducted on 26 January 2005.

Plenary Session

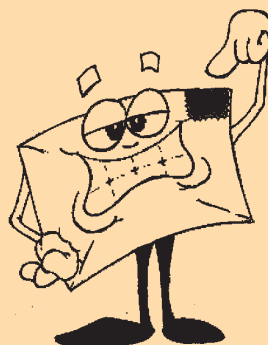
- Community-based Medical Education
- E-learning in Medical Education: Where is it Today?
- Is There Still a Role for Tertiary Teaching Hospitals in Medical Education?
- Quality Assurance in Distributed Learning
- Distributed Learning Experiences in Developing Countries
- Attributes and Attitudes for Successful
- Distributed Learning Environment
- Challenges in Distributed Learning
- Distributed Learning: Sharing Resources

Pre - conference Workshop/Free Paper Sessions Topics :

- Standard Setting in a Distributed Learning Environment
- Training Simulated Patients
- Developing Reusable Learning Objects (RLO) for E-learning
- Developing Multimedia PBL triggers / i-lectures

Further Information :

Dr Ammu Radhakrishnan
Secretary, Organising Committee
Medical Education Colloquium
International Medical University (IMU)
Sesama Centre, Plaza Komanwel
Bukit Jalil, 57000, Kuala Lumpur, Malaysia.
Tel: + 603 8656 7228 (ext) 1184/ 2603
Fax: + 603 8656 7229
Email: ammu@imu.edu.my
<http://www.imu.edu.my/2ndmec/>

จัดทำโดย
Published by

งานแพทยศาสตร์ศึกษา
คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

Division of Medical Education
Faculty of Medicine
Prince of Songkla University
Hat Yai, Songkhla 90110, Thailand
Tel: 66-7445 1541 Fax: 66-7442 9893
E-mail: ausadaporn.k@psu.ac.th
<http://med-ed.psu.ac.th>